چهار شنبه 04 آذر 1405 - 17:13

ارتباط دانشگاه و صنعت باید از تفاهم‌نامه به همکاری واقعی تبدیل شود

یونس اکبرپور پایدار، رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، در نشست تخصصی اتاق تبریز و انجمن نساجی استان که در دانشگاه صنعتی سهند برگزار شد، با اشاره به فعالیت‌های این کمیسیون در زمینه توسعه ارتباط دانشگاه و صنعت اظهار کرد: کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی در این دوره دارای چهار کمیته تخصصی در حوزه انرژی، صنعت و دانشگاه، شهرک‌های صنعتی و تولید بدون کارخانه است که کمیته ارتباط صنعت و دانشگاه از جمله بخش‌های فعال آن محسوب می‌شود.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، پایدار با بیان این مطلب افزود: از ابتدای فعالیت این دوره تلاش کرده ایم ارتباط دانشگاه و صنعت را از حالت تشریفاتی خارج کرده و به سمت همکاری های واقعی و کاربردی سوق دهیم؛ چراکه بیش از ۹۰ درصد صنایع استان در اختیار بخش خصوصی قرار دارند و این واحدها برای حفظ توان رقابتی خود به ارتباط عمیق تر با دانشگاه ها نیازمند هستند.

پایدار با اشاره به برگزاری نشست های تخصصی با انجمن های مختلف گفت: تلاش ما این است که فعالان هر صنعت در جلسات مشترک با استادان و دانشجویان حضور پیدا کنند، مشکلات خود را به صورت مستقیم مطرح کنند و دانشگاه نیز بتواند متناسب با نیازهای واقعی تولید، راهکارهای علمی و فنی ارائه دهد.

وی با اشاره به سابقه صنعت نساجی در آذربایجان شرقی ادامه داد: نساجی از صنایع قدیمی و ریشه دار استان است و قدمت برخی شاخه های آن به چند صد سال می رسد. همچنین هنرهایی مانند فرش بافی و حوله بافی بخشی از هویت صنعتی و فرهنگی این منطقه هستند که نباید اجازه دهیم ظرفیت های آن ها از بین برود.

رئیس کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به جایگاه تولید حوله در استان اظهار کرد: بخش عمده تولید حوله کشور در آذربایجان شرقی انجام می شود و این ظرفیت می تواند با توسعه برندهای معتبر و ارتقای کیفیت محصولات، زمینه حضور گسترده تر تولیدکنندگان استان را در بازارهای داخلی و خارجی فراهم کند.

دانشگاه صنعتی تبریز آماده همکاری با صنایع و ایجاد ناحیه نوآوری بین المللی است

اسماعیل فاتحی فر، رئیس دانشگاه صنعتی تبریز، در این نشست با اشاره به ظرفیت های دانشگاه برای توسعه همکاری با بخش خصوصی اظهار کرد: دانشگاه صنعتی تبریز مجوز ایجاد ناحیه نوآوری بین المللی به وسعت ۷۵ هکتار را از هیأت دولت دریافت کرده است که می تواند زمینه استقرار شرکت های داخلی و خارجی و توسعه فعالیت های فناورانه را فراهم کند.

وی افزود: در کشور پنج ناحیه نوآوری تعریف شده که ناحیه شمال غرب کشور نیز با پیگیری های انجام شده در دانشگاه صنعتی تبریز مستقر خواهد شد و امیدواریم با تکمیل فرآیندهای مربوط به سازمان توسعه و سرمایه گذاری دانشگاه، زمینه مشارکت مستقیم صنایع در این مجموعه فراهم شود.

فاتحی فر با اشاره به ظرفیت های دانشگاه برای عرضه محصولات تولیدکنندگان استان گفت: دانشگاه جامعه ای حدود هفت هزار و ۵۰۰ نفری از دانشجویان، اعضای هیأت علمی و کارکنان را در خود جای داده و حدود ۴۵۰ خانواده نیز به صورت مستقیم با مجموعه دانشگاه ارتباط دارند؛ بنابراین تعاونی مصرف دانشگاه می تواند بستری برای عرضه محصولات تولیدکنندگان و معرفی برندهای داخلی باشد.

وی همچنین از اختصاص ظرفیت هایی برای توسعه فعالیت های نمایشگاهی در محدوده دانشگاه خبر داد و افزود: حدود ۲۰ هکتار از اراضی دانشگاه با برخورداری از زیرساخت هایی همچون آب، برق و گاز برای این منظور در نظر گرفته شده است و شرکت های دانش بنیان و فعالان اقتصادی می توانند از این ظرفیت استفاده کنند.

رئیس دانشگاه صنعتی تبریز با تأکید بر ضرورت خروج همکاری دانشگاه و صنعت از شکل سنتی و تفاهم نامه ای، بر آمادگی این دانشگاه برای طراحی دوره های آموزشی متناسب با نیاز واحدهای تولیدی تأکید کرد.

وی ادامه داد: از طریق مرکز آموزش های آزاد و مجازی دانشگاه می توان دوره های آموزشی سه تا چهارماهه متناسب با نیاز صنایع تعریف کرد و با مشارکت متخصصان و مدیران واحدهای تولیدی، آموزش های کاربردی را در اختیار نیروهای مورد نیاز قرار داد.

فاتحی فر با اشاره به ضرورت پیوند آموزش دانشگاهی با محیط واقعی کار گفت: می توان برنامه ای طراحی کرد که دانشجویان در کنار تحصیل، بخشی از زمان خود را در واحدهای صنعتی سپری کنند و در تابستان نیز در اختیار شرکت ها قرار بگیرند. به این ترتیب، دانشجو از ابتدای تحصیل با نیازهای واقعی صنعت آشنا می شود و پس از فارغ التحصیلی، نیازی به گذراندن دوره های طولانی آموزش اولیه در محیط کار نخواهد داشت.

وی با اشاره به کاهش استقبال داوطلبان از رشته ریاضی و مهندسی نیز اظهار کرد: تعداد داوطلبان گروه ریاضی در سال گذشته حدود ۷۲۸ هزار نفر اعلام شده بود، اما امسال تعداد داوطلبان این گروه به ۱۲ هزار نفر نیز نرسیده است. این روند ضرورت توجه جدی تر به آینده آموزش مهندسی و ارتباط دانشگاه ها با بازار کار را نشان می دهد.

دانشگاه می تواند برای کاهش مصرف آب و انرژی در نساجی راهکار ارائه کند

رضا فلاحت، معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه صنعتی تبریز، نیز با اشاره به پیشینه تاریخی صنعت نساجی اظهار کرد: صنعت نساجی از قدیمی ترین فعالیت های تولیدی بشر به شمار می رود و شواهد تاریخی و باستان شناسی نشان می دهد که انسان از هزاران سال پیش با تولید و استفاده از پوشاک و منسوجات آشنا بوده است.

وی با اشاره به جایگاه آذربایجان شرقی در تولید محصولات نساجی گفت: ظرفیت استان در حوزه هایی همچون تولید حوله و سایر محصولات نساجی قابل توجه است و دانشگاه صنعتی تبریز نیز در سال های اخیر تلاش کرده است ارتباط پژوهشی خود را با صنایع مختلف گسترش دهد.

فلاحت با بیان اینکه صنعت نساجی با مشکلاتی همچون محدودیت منابع آب و انرژی مواجه است، افزود: دانشگاه پروژه های متعددی در زمینه تصفیه آب و پساب صنایع اجرا کرده و می تواند در زمینه بهینه سازی مصرف منابع و تأمین انرژی نیز به واحدهای تولیدی کمک کند.

وی یکی از پیشنهادهای قابل بررسی را همکاری چند واحد صنعتی برای تولید و ذخیره سازی گاز عنوان کرد و گفت: در شمال غرب کشور ظرفیت هایی برای ذخیره سازی زیرزمینی گاز وجود دارد و می توان با مشارکت چند صنعت و استفاده از فناوری های دانشگاهی، امکان ذخیره سازی و تأمین بخشی از نیاز انرژی واحدهای تولیدی را بررسی کرد.

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه صنعتی تبریز ادامه داد: در شرایطی که محدودیت تأمین انرژی در فصل زمستان تشدید می شود، صنایع می توانند با همکاری یکدیگر و استفاده از ظرفیت های علمی و فنی دانشگاه، راهکارهای مشترکی برای کاهش وابستگی به شبکه انرژی و استمرار تولید بررسی کنند.

وی همچنین به ظرفیت های قانونی معافیت مالیاتی در حمایت از فعالیت های پژوهشی و فناورانه اشاره کرد و خواستار تشکیل کمیته های تخصصی مشترک میان دانشگاه و صنعت برای بررسی و اجرای طرح های کاربردی شد.

تعریف پژوهش بر اساس نیاز واقعی کارخانه ها ضروری است

صمد صدقی نسب، مدیر انجمن نساجی آذربایجان شرقی، نیز با تأکید بر ضرورت نزدیک تر شدن دانشگاه و صنعت اظهار کرد: واحدهای نساجی با مسائلی همچون کاهش ضایعات، بهبود کیفیت، مصرف بالای آب و انرژی، افزایش بهره وری و رقابت پذیری مواجه هستند و دسترسی به پژوهش های تخصصی دانشگاهی می تواند روند حل این مشکلات را تسریع کند.

وی افزود: ارتباط دانشگاه و صنعت باید از مرحله آموزش آغاز شود؛ به گونه ای که دانشجو علاوه بر مبانی علمی، با ماشین آلات، فرآیندهای تولید، استانداردها، کنترل کیفیت و شرایط واقعی فعالیت در کارخانه آشنا شود.
صدقی نسب بازدیدهای آموزشی، کارآموزی های هدفمند، پژوهش های مشترک و حضور متخصصان صنعت در کلاس های دانشگاهی را از جمله راهکارهای تقویت این ارتباط دانست و گفت: پژوهش ها باید بر اساس نیازهای واقعی کارخانه ها تعریف شوند و موضوعاتی همچون بهینه سازی مصرف آب و انرژی در فرآیند رنگرزی، کاهش ضایعات، بهبود کیفیت رنگرزی، استفاده از الیاف و مواد اولیه پایدار و هوشمندسازی فرآیندها در اولویت قرار گیرند.

مدیر انجمن نساجی استان با تأکید بر اهمیت اعتماد متقابل میان دانشگاه و صنعت ادامه داد: واحدهای تولیدی باید بتوانند مسائل و اطلاعات مورد نیاز خود را با اطمینان در اختیار دانشگاه قرار دهند و از سوی دیگر، درباره زمان بندی، هزینه، مالکیت فکری و نحوه استفاده از نتایج پژوهش ها نیز از ابتدا توافق مشخصی وجود داشته باشد.

وی افزود: دانشجویان تنها دریافت کنندگان آموزش نیستند، بلکه می توانند با دانش جدید، خلاقیت و آشنایی با فناوری های نوین در حل مشکلات صنعت نقش آفرینی کنند. در مقابل، تجربه محیط تولید نیز به دانشجو کمک می کند کاربرد آموخته های خود را بهتر بشناسد و مسیر حرفه ای خود را آگاهانه تر انتخاب کند.

صدقی نسب در پایان تأکید کرد: اگر به دنبال صنعتی پویا، نوآور و توانمند هستیم، باید ارتباط دانشگاه و صنعت را از همکاری های مقطعی به مشارکتی مستمر تبدیل کنیم؛ مشارکتی که در آن مسائل واقعی صنعت به فرصت پژوهش و یادگیری تبدیل شود و دستاوردهای دانشگاهی در بهبود تولید و تربیت نیروی متخصص اثر ملموس داشته باشد.

ضرورت استفاده از ظرفیت متخصصان در واحدهای تحقیق و توسعه

نصیر نوری، رئیس کمیته ارتباط صنعت و دانشگاه کمیسیون صنایع و انرژی اتاق بازرگانی تبریز، نیز با تأکید بر لزوم تقویت ارتباط مستقیم متخصصان دانشگاهی با واحدهای تولیدی، سه پیشنهاد برای توسعه این همکاری ها مطرح کرد.

وی نخستین پیشنهاد خود را مشارکت صنایع در جذب دانشجویان و فراهم کردن فرصت فعالیت عملی برای آنان عنوان کرد و افزود: واحدهای صنعتی باید از ظرفیت دانشجویان و فارغ التحصیلان متخصص در بخش های تحقیق و توسعه استفاده کنند و به کارگیری نیروهای توانمند در این بخش ها را جدی بگیرند.

نوری پیشنهاد کرد مدیران تحقیق و توسعه صنایع و استادان دانشگاه به صورت دوره ای در محیط کاری یکدیگر حضور پیدا کنند تا امکان گفت وگوی مستقیم درباره مسائل تولید و ارائه راهکارهای علمی فراهم شود.

وی با اشاره به ظرفیت فرصت های مطالعاتی اعضای هیأت علمی در صنعت اظهار کرد: این فرصت ها می تواند زمینه حضور استادان در واحدهای تولیدی و اجرای پروژه های کاربردی را فراهم کند و لازم است صنایع از چنین ظرفیتی استقبال کنند.

رئیس کمیته ارتباط صنعت و دانشگاه اتاق بازرگانی تبریز همچنین بر ضرورت پیگیری وضعیت دانشجویان پس از ورود به بازار کار تأکید کرد و گفت: باید مشخص شود دانشجویان پس از جذب در واحدهای صنعتی در چه جایگاهی فعالیت می کنند و چه پروژه هایی را بر عهده می گیرند.

وی افزود: صنایع می توانند مشکلات و نیازهای پژوهشی خود را به عنوان موضوع پایان نامه در اختیار دانشجویان قرار دهند. این همکاری برای هر دو طرف سودمند است؛ چراکه صنعت برای حل یک مسئله واقعی هزینه می کند و دانشجو نیز از این طریق امکان اجرای پژوهش کاربردی و تأمین بخشی از هزینه های پایان نامه خود را خواهد داشت.

نساجی؛ صنعتی پیشران با ظرفیت توسعه صادرات

اکبر برق لامع، کارآفرین و فعال حوزه نساجی، نیز با اشاره به اهمیت اقتصادی این صنعت اظهار کرد: صنعت نساجی از جمله صنایع سودآور و دارای ظرفیت بالای صادراتی است و توسعه آن می تواند علاوه بر تأمین نیاز بازار داخلی، به افزایش صادرات کشور نیز کمک کند.

وی با ابراز امیدواری نسبت به آینده این صنعت، از ظرفیت های دانشگاه صنعتی تبریز برای همکاری با فعالان اقتصادی استقبال کرد و توسعه ارتباط دانشگاه و صنعت را فرصتی برای ارتقای توان تولیدی کشور دانست.

صنعت نساجی بخشی از هویت و تمدن آذربایجان است

سید احمد سیدی، نایب رئیس انجمن نساجی آذربایجان شرقی، نیز با تأکید بر پیشینه تاریخی و فرهنگی این صنعت اظهار کرد: نساجی در آذربایجان تنها یک فعالیت صنعتی نیست، بلکه بخشی از هویت و تمدن این منطقه محسوب می شود؛ صنعتی که هنر بافتن و تولید منسوجات را نسل به نسل منتقل کرده و از ظرفیت های طبیعی و مواد اولیه، ارزش اقتصادی و فرهنگی خلق کرده است.

وی افزود: صنعت نساجی به صورت مستقیم و غیرمستقیم با بخش های مختلفی همچون پتروشیمی، ماشین سازی، کشاورزی و انرژی ارتباط دارد و توسعه آن نیازمند نگاه جامع و حمایت هدفمند است.

سیدی با اشاره به مشکلات برخی واحدهای تولیدی ادامه داد: مشکلات امروز صنعت نساجی به معنای پایان ظرفیت های آن نیست، بلکه نشان می دهد این صنعت برای عبور از شرایط فعلی به حمایت های هدفمند، فناوری های جدید و اراده جمعی نیاز دارد.
وی با تأکید بر ضرورت جلوگیری از مهاجرت نیروهای متخصص گفت: کشور همچنان از نیروی انسانی توانمند، دانش تخصصی و تجربه صنعتی برخوردار است و باید شرایطی فراهم شود تا جوانان بتوانند در داخل کشور آینده حرفه ای خود را بسازند.

نایب رئیس انجمن نساجی استان با اشاره به تحولات جهانی این صنعت اظهار کرد: نساجی امروز تنها به ریسندگی و بافندگی محدود نیست، بلکه ماشین آلات هوشمند، هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، مدیریت دیجیتال تولید، بازیافت، بهره وری انرژی و زنجیره تأمین هوشمند از مؤلفه های اصلی آن به شمار می روند.

وی دانشگاه ها را از پیشران های اصلی تحول این صنعت دانست و بر ضرورت شناخت مسائل واقعی کارخانه ها، توسعه آزمایشگاه های تخصصی و استفاده از ظرفیت علمی دانشگاه ها برای ارتقای فناوری تولید تأکید کرد.

ارائه راهکار دانشگاهی برای تصفیه پساب صنایع نساجی

علی اکبر بابالو، عضو هیأت علمی گروه مهندسی شیمی دانشگاه صنعتی تبریز، نیز در بخش علمی این نشست به بررسی آلودگی های ناشی از فعالیت صنایع نساجی و روش های نوین تصفیه پساب پرداخت.

وی با اشاره به وجود ترکیبات رنگی و مواد آلی مقاوم در پساب واحدهای نساجی اظهار کرد: تصفیه پساب این صنایع یکی از موضوعات مهم زیست محیطی است و روش های مختلفی از جمله فرآیندهای اکسیداسیون پیشرفته و روش های زیستی برای کاهش آلاینده ها مورد استفاده قرار می گیرند.

بابالو با اشاره به ظرفیت برخی فناوری های نوین در حذف ترکیبات رنگی و امکان بازچرخانی آب تصفیه شده گفت: در برخی روش ها امکان حذف درصد بالایی از رنگ و آلاینده

ها و استفاده مجدد از آب وجود دارد که می تواند از نظر اقتصادی و زیست محیطی برای صنایع ارزشمند باشد.

وی با تأکید بر ضرورت بررسی شرایط هر واحد تولیدی پیش از انتخاب فناوری تصفیه افزود: نمی توان یک روش ثابت را برای تمام کارخانه ها پیشنهاد کرد؛ بلکه باید نوع پساب، ترکیبات موجود، شرایط تولید و نیازهای هر واحد به صورت تخصصی بررسی شود تا راهکار متناسب با همان صنعت ارائه شود.

در مجموع، محور اصلی این نشست بر ضرورت ایجاد پیوندی عملی و پایدار میان دانشگاه و صنعت نساجی متمرکز بود؛ پیوندی که می تواند از مسیر تربیت نیروی انسانی متناسب با نیاز کارخانه ها، حضور استادان در محیط های تولیدی، تعریف پایان نامه های کاربردی، توسعه فناوری های نوین و رفع مشکلات آب و انرژی، به افزایش بهره وری و رقابت پذیری واحدهای نساجی آذربایجان شرقی کمک کند.

گزارش: طاها اعتمادی

عکس: ریحانه رضایی